

Communio

LIBERALKATOLSK KYRKOTIDNING NR 1 2000 ÅRG 32

Pris 25:-

L K K 75 ÅR I SVERIGE

1925 är Liberala Katolska Kyrkans officiella födelseår i Sverige, men helt okänd som kyrklig företeelse var den inte, när den fick sina första svenska präster — Sigfrid Fjellander och Sven Serrander — och började sin offentliga verksamhet med en midnattsmässa i den första kyrkolokalen vid Östermalmsgatan i Stockholm julen detta år. Redan 1921 — möjligen tidigare — omnämndes den ny kyrkan genom små notiser i bl. a. TS-publikationer, men då under namnet ”Fria Allmänliga kyrkan”. Visserligen var det officiella namnet redan då ”The Liberal Catholic Church”, men av hänsyn till den romersk katolska kyrkan och risken för förväxling med denna användes en mera ”neutral” benämning. Och det kan noteras, eftersom diskussioner om just namnet på kyrkan fortfarande förekommer av och till, att den under den allra första pionjärtiden i Sverige — alltså från 1925 — en kort period kallades Fria Katolska Kyrkan.

Redan under 20-talets första år hade också enklare gudstjänster enligt den unga kyrkans ordning firats privat i Stockholm. Vi vet av anteckningar från den tid, att några kompletior — möjligen också någon Prima — firades under ledning av Walther Hamilton, som f. ö. senare vigdes till präst i LKK.

Pionjären Sigfrid Fjellanders första direkta möte med kyrkan skedde troligen 1923, då han under en konferens i Wien uppges ha deltagit i en liberal-katolsk mässa, dock ”utan att ha blivit särskilt berörd av den”. Han var skeptiskt inställd till kyrkliga aktiviteter och riter, en skepsis som han bar med sig från föräldrahemmet i Skåne. Hans far var präst — ”av den gamla sorten” — i Svenska kyrkan och det var, mycket inom den ”vanliga” kristendomen Sigfrid redan som ung hade svårt att bejaka helt.

Men 1925 hände det! Den holländske liberalkatolske biskopen Adriaan Mazel kom på I besök till Stockholm i april det året, bl. a. för att hålla föreläsningar om Theosophia, den uråldriga visdomen. Biskopen bodde i ett kollektiv av unga, sökande människor vid Barnhusgatan intill Norra Bantorget — huset ägdes f ö av Svenska Missionsförbundet och låg där Stockholms Folkets hus numera har sina lokaler. Varje morgon dukade han ett altare på en byrå i sitt stockholmska gästrum för att fira privat mässa och han fick hjälp att arrangera ett provisoriskt gudstjänstrum av några av de unga värdarna. De deltog också i de stilla mässorna, som lästes på engelska, och ryktet om vad som försiggick spred sig och väckte intresse i en

vidare vänkrets. Altaret flyttades ut i stora var dagsrummet och efter bara några dagar hade antalet mässbesökare ökat till mellan 20 och 30 personer.

Sigfrid Fjellander har berättat, att alla deltagare var ”sådana, som kämpat sig loss från bundenheten och knappast kunde tänka sig att arbeta i en kyrka. Vi reagerade kanske till en början inför allt detta kyrkliga språk, men det förnyades för oss, därför att vi upplevde det på engelska och vi blev besparade från de gamla associationerna. Vi blev fascinerade!”

Innan biskop Mazel efter två veckor lämnade Stockholm hade han döpt och konfirmerat inte mindre än 22 personer! Liberala Katolska Kyrkan hade fått sin första svenska församling!

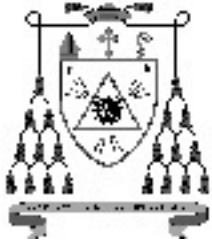
Veterligt hade kyrkan innan dess endast haft en enda medlem i vårt land.

Hon hette Märta Schram och upptogs i kyrkans gemenskap genom dop, förrättat av biskop Cooper i Hollywood redan 1921.

De första svenska prästerna

Nu fanns alltså en församling, men ingen präst, som kunde föra arbetet vidare. Men innan biskop Mazel lämnade Stockholm gick Sigfrid Fjellander upp till honom och ställde — tillsinegenstora förväning, berättade han många år senare — frågan:

Forts, sid. 4.

Biskopens spalt

År 2000 är ett jubileumsår för den Liberala Katolska Kyrkan i Sverige. I april 1925 hölls den första LKK-mässan i Sverige och vid jul samma år hölls den första offentliga LKK-mässan.

Under Mikaelihelgen 1970, alltså för 30 år sedan, invigdes och konsekreerades vår kyrka på Stora Essingen, Stockholm, och fick namnet "S:t Mikael's och alla änglars kyrka".

Den 8 september 1980 auktoriserades Samfundet Liberala Katolska Kyrkans första stadgar av dåvarande presiderande biskopen Sten von Krusenstierna och kyrkan i Sverige fick därmed en juridisk lekmannaorganisation. Något jubileumsnummer av Communio kommer vi inte att ge ut, i stället kommer dessa "födelsedagar" att präglade alla årets fyra nummer av tidningen.

Många känner endast flyktigt till det pionjärbete som lade grunden till LKK i Sverige. Vi har hämtat och kommer att hämta underlag för många av artiklarna från tidigare utgåvor av Liberalkatolska Kyrkbladet, och Communio samt från Ingrid Nyborg-Fjellander's bok "Den Leende Biskopen". Äldre läsare kommer kanske att känna igen en del medan det för yngre, hoppas vi, skall ge den värdefulla bakgrund som är nödvändig för att kunna blicka framåt.

Det är inte mer än fem år sedan som vi hade en artikelserie i Communio som innehöll kyrkans Principförklaring och korta Lärosammanfattning. Kyrkans Principförklaring och korta Lärosammanfattning är vid sidan om kyrkans Konstitution och Canon en av viktiga de grundstenar som vår kyrka vilar på, och därför återkommer artikelserien från och med detta nummer av Communio.

Den 12:e Allmänna Episkopala Synoden (GES-12) är förlagt till All Pastoral Centre, London Colny, Hertfordshire, England och programmet för består av en serie möten och aktiviteter. Det kompletta programmet är publicerat i vår internationella tidskrift The Liberal Catholic nr 3 1999. Du som är

intresserad av programmet men inte har tidskriften kan höra av sig till mig.

GES pågår mellan den 11-23 juli med deltagande av LKK-biskopar från hela världen.

ICS (Internationella Klerikala Synoden) pågår mellan den 11-14 juli och är öppen för alla präster och diakoner inom LKK. LCCC (Liberala Katolska Kyrkans Kongress) som pågår mellan den 14-16 juli kan alla LKK:are delta i liksom i LCSS (Liberala Katolska Kyrkans Sommarskola) vilken pågår mellan den 17-22 juli.

Beslut fattade vid ICS och LCCC framläggs inför GES för vidare behandling. Temat för LCSS är "Människligheten på tröskeln till en ny tid" och omfattar ämnen som: Counselling as a life-skill - Circle dancing - Jungian and other perspectives for self-understanding - Healing and Self-healing - Music as Healing - Prayer walks or prayer sessions, chanting.

I förra numret av Communio utlovasdes en redovisning av mina motioner till GES. Av utrymmesskäl kan jag nedan bara redovisa en sammanfattning. Motionerna är framlagda efter samråd med både kleresie och lekmän inom kyrkan.

Motion 1 är ett förslag att en konsekreerad opal får användas på Mariaaltaret.

Motion 2 är ett förslag att GES tillsätter en kommitté för att ta fram en liturgisk ceremoni för att redan, ej sakramentalt, gifta par som önskar att förnya sina löften och för den som lever i ett lagligt förhållande.

Motion 3 är ett förslag att GES skall utse en kommitté som får i uppdrag att revidera kyrkans Konstitution och Canon så att Minor Orders och Major Orders kan öppnas för kvinnor.

Motion 4 är ett förslag att Sofia blir internationellt erkänd och firad på en särskild dag med egen kollekt-, epistel- och evangelietext.

Planeringen av den nuvarande presiderande biskopen Johannes van Alphen's besök i Sverige pågår för fullt i berörda församlingar. Biskop Johannes anländer tillsammans med sin hustru den 6 juni med båt, efter att ha besökt LKK i Finland och Estland. Dagen därpå avreser de till Norrköping för att delta i Pingstsamlingen. Därefter stannar de några dagar i Stockholm för att via Västerås åka vidare till Göteborg. Den 22 juni avreser de till Danmark för att bl. a. delta i den danska sommarskolan.

+Sten-Bertil

LKK:s 9:e Presiderande Biskop

Biskop Ian Hooker har av den Allmänna Episkopala Synoden utsetts till Presiderande Biskop. Han tillträder sitt ämbete den 2000-04-18. Biskop Ian är för närvarande regionalbiskop för provinsen Australien.

Tankar om...

Forts från sid.

Jesus såg några små som amrades. Han sade till sina lärjungar:

Dessa små som ammas liknar dem som går in i riket.

De sade till honom:

Om vi är små, skall vi då gå in i riket?

Jesus svarade:

När ni gör det som är två till ett Och när ni gör det inre likt det yttre

Och det yttre likt det inre

Och det manliga och det kvinnliga lika

Så att det manliga inte är manligt Och det kvinnliga inte är kvinnligt

När ni låter ett öga vara ett öga

En hand en hand

En fot en fot

En bild en bild

Då skall ni gå in i riket.

AMEN.

(ur Thomas-evangeliet, kap. 22)

RÄTTELSE:

I nr 4.99 uppgavs fel telefonnummer till samfundets kassör.

Rätt telefonnummer till Helena Hagström är: 0176-263 603.

Det var en gång ett berömt kloster.....

Via e-post från Jerusalem har vi denna sedelärande berättelse. Den här kommer från den chassidiska traditionen inom judendomen (den pietistiska rörelsen som förde in glädje, sång och dans i synagogorna). Den här är dock ovanlig, eftersom den rör sig i kristen miljö.

Det var en gång ett berömt kloster. Från hela världen strömmade det unga munkar dit för att få studera hos de stora mästarna. Där fanns de största filosoferna, de mest kända handskriftskännarna, de mest kreativa teologerna.

Men med tiden dalade kvaliteten på undervisningen på klostret. De gamla lärarna dog efter hand och inga nya stjärnor kunde ta deras plats. Detta ledde till att även klostrets rykte började dala. Allt färre unga munkar sökte sig dit, och med tiden upphörde nyrekryteringen totalt. Åren gick, och till slut återstod bara, av vad som en gång hade varit ett blomstrande kloster, fyra åldrande bröder.

En kväll satt de tillsammans efter maten och försökte desperat finna en lösning på klostrets framtid. Timmarna gick och alla idéer förkastades. Till sist satt de bara tysta tillsammans och insåg att klostret skulle dö med dem. Plötsligt sade en av dem: Jag har hört talas om en from judisk man som bor ensam långt inne i skogen. Det sägs att han är mycket vis.

Kanske skulle han kunna finna en lösning.

Dagen efter gav sig abboten iväg för att söka upp den fromme mannen. Han gick hela dagen, och kom till sist fram till ett litet hus, undangömt bland stora träd. Han knackade på dörren, presenterade sig och den fromme mannen bjöd honom att stiga in. Väl inne berättade han den sorgliga historien och bad avslutningsvis den fromme mannen om råd. Kunde han se någon lösning? Han tänkte efter en stund, och sade sedan: Jag är ledsen, jag har ingen lösning att ge. Jag vet inte hur ni ska lösa problemet. Abboten tappade nästan andan av besvikelse, detta hade varit hans sista hopp. Han reste sig för att påbörja vandringen tillbaka, och just som han stod vid dörren sade den fromme mannen: Om inte...

Ja vadå, sa abboten. Jo jag tänkte bara, sa den fromme mannen, det är säkert inget viktigt, men...tänk om en av er fyra bröder skulle visa sig vara Messias? Abboten begav sig hemåt, men hela vägen hem funderade han på vad den fromme mannen hade sagt. Därhemma väntade de andra bröderna fulla av förväntan. Deras besvikelse blev om möjligt ännu större. Abboten berättade också vad den fromme mannen hade sagt just som han skulle gå, och de tyckte alla att det var ett mycket märkligt uttalande. De gick till sängs, och var och en funderade vad de hade hört. De tänkte alla: Jag vet att jag inte är Messias, men hur mycket vet jag egentligen om de andra bröderna? Hur väl känner vi varandra egentligen? Dagen därpå kunde de inte låta bli att stilla undra om det kanske låg något i det som

den fromme mannen sagt. De

började behandla varandra med mycket stor respekt, och lyssna noga till vad de andra sa. Alla fyra bemödade sig som aldrig förr om att förstå vad de andra sade när de talade och när de berättade om sina tankar och upplevelser.

Följande vecka fick klostret besök av tre unga munkar som var på väg för att besöka ett annat, mycket mer berömt kloster. De unga männen tillbringade natten hos de fyra bröderna och blev mycket rörda över den

stämning som vilade över klostret. När de kom fram till de andra klostret berättade de om vad de hade fått uppleva, och några månader senare, på vägen tillbaka beslöt sig en av de unga männen för att stanna med de fyra bröderna. De andra två återvände till sitt hemkloster och berättade där om den underbara miljön de hade fått uppleva hos de fyra bröderna. Det dröjde inte länge förrän ryktet spred sig över världen och snart började nya skaror av unga munkar att söka sig dit. Snart hade kommuniteten vuxit så att den var större än under sin forna glansperiod, och hela världen talade om denna plats där man kunde få uppleva en anda av medmänsklighet och ömsidig respekt vars like inte fanns i denna världen.

Lena via Evert

Ceremoniernas plats

forts. från sid 7

koncentration och arbetar på en tanke- och känslomässig nivå, som de annars sällan befinner sig på. Mycket få människor når den annars - utom i andra andliga arbetsformer av liknande innebörd. Läger man till detta Herrens välsignelse, som flödar genom Sakramenten och den andliga hjälpen genom andra instrument och från andra källor, så anar man hur mäktigt detta utflöde är. Detta kan verkligen ha stor effekt för att smälta allt det hat, misstroende och all den olycka som dominerar världen. Att använda ceremonier som ett sätt att hjälpa världen är alltså något helt annat än att vara beroende av dem. De som

talat om att "kasta bort kryckorna" på tal om ceremonier, har nog inte förstått denna djupare innebörd i vår kyrkas arbete.

Låt mig slutligen i detta sammanhang också påpeka, att vi egentligen aldrig kan "växa ur" ceremonier. Guds egen uppenbarelse i världen förutsätter en dualitet av ande och materia eller liv och form. Ceremonier är formens vetenskap. Alla våra kropps funktioner under en dags lopp är en enda lång ceremoni. Där försiggår invecklade procedurer av att äta, klä sig, förflytta sig m. m. och våra relationer till varandra kräver också uttryck i form.

Naturligtvis kan ceremoniernas värde överskattas i vår kyrka delar vi icke vissa kyrkors uppfattning, att man måste

vara döpt eller ha gått till Nattvarden etc. för att bli "frälst". Vi tror att vår värld är fältet för en mäktig Livsplan, där hela mänskligheten till slut når sin fulländning genom gudomliga krafter. Ingen speciell kyrka eller religion är absolut nödvändig i denna process - men den kan bli till stor hjälp. Vi vågar därför inom vårt arbetsfält säga att fastän Sakramenten och deras former inte är nödvändiga för andens frigörelse (= frälsning) så är de av utomordentligt stort värde och gömmer ousägliga skatter av andliga erfarenheter.

Övers. I. Nyborg-Fjellander

*) Från Sverige deltog i dessa träningsläger bl.a. Sigfrid Fjellander, Sven Serander och Per Erik Lundén.

1925 Forts, från sid. 4.

— Kan jag användas?

Den unge prästkandidaten accepterades, liksom kapten Sven Serrander, som några dagar senare också anmälde sig villig till tjänst. Båda reste några månader senare — i augusti 1925 — till Ommen i Holland, där LKK:s förste biskop, James Ingall Wedgwood, ledde ett seminarium för fem blivande präster, däribland de två svenskarna. Prästvigningen skedde den 28 augusti i ett för ändamålet inrett kyrkorum på slottet Het Laar. Åter hemma i Stockholm läste de unga prästerna mässan — till en början helt på engelska — i ”capella privata” varje morgon. Allt som behövdes — skrudar bl. a. — för att gudstjänst skulle kunna firas tillverkades av de egna medlemmarna, samtidigt som liturgin så sakteliga avsnitt för avsnitt översattes till svenska. Den första kåpan, sydd av vitt ”balklänningstyg”, används f. ö. fortfarande i Domkyrkan i Stockholm. Den har måst repareras flera gånger, men kan göra tjänst länge än....

Den första offentliga mässan

Steg ut i offentlighetens ljus togs julen 1925, då den första offentliga mässan — en midnattsmässa — hölls i TS' vackra samlingshall vid Östermalmsgatan 12, som sedan kom att bli Stockholmsförsamlingens gudstjänstlokal i bortemot 12 år. Nu fanns det också officiellt en liberalkatolsk församling i Sverige; S:t Mikael's och alla Änglars församling hade börjat fungera! Men vid starten kallades kyrkan alltså inte liberalkatolsk utan gick under benämningen ”Fria Katolska Kyrkan”, ett namn som den fö behållit i bl. a. Finland och Holland. Ett par år efter starten i Stockholm bildades också en församling i Göteborg, där verksamheten leddes av Ragnar Mörling och Fredrik Bauer, som båda prästvigdes 1927.

Men kyrkorummet vid Östermalmsgatan var inte kyrkans eget. Undan för undan blev drömmen om ett eget kyrkorum med permanent altare allt starkare i takt med att gränserna mellan rent teosofisk och fri katolsk och sakramental verksamhet blev allt klarare. Församlingen blev också ”uppsagd” flera gånger av sin hyresvärd TS. Att skaffa egen lokal blev ett måste. Efter mycket sökande fann man ett rymligt rum under en täckt gård i fastigheten Tegnérgatan 13 mitt i centrala Stockholm. Där fick församlingen — året var 1937 — inte bara en förhållandevis rymlig gudstjänstlokal, utan också — i en två-

rumslägenhet alldeles intill — lokaler för expedition, skrudkammare, bibliotek och mycket annat.

Fortfarande var det entusiasmen och det frivilliga arbetet under Sigfrid Fjellanders ledning som gjorde det möjligt att skapa ett vackert och värdigt hem för församlingen. Ekonomin var skral, men änglarna skötte bokföringen redan då och allt fungerade — till lika stor förvåning som glädje. Om hur det fungerade kan mycket läsas, bl. a. i gamla kyrkblad och i Ingrid Nyborg-Fjellanders bok ”Den leende biskopen”, där vi hämtat de flesta av uppgifterna om kyrkans svenska pionjärtid.

Vad som sedan hände i Stockholm, när S:t Mikael's och alla Änglars församling 1970 måste lämna Tegnérgatan 13, berättas i kommande nr av Communio.

LKK ute i landet

Med undantag för den verksamhet, som startades i Göteborg 1927 och som efter något år blev vilande ända till 50-talets början, då det återupptogs, var LKK i Sverige praktiskt taget en ren Stockholmsföreteelse. Visserligen hade aktiviteter blommat upp på flera platser redan tidigt — i Norrköping bl. a. — men verksamheten blev kortvarig, bl. a. på grund av att prästerna måste bryta upp. ”Arbetspräster” har ju alltid med nödvändighet måste söka sig till nya orter, där de fått möjligheter att utöva sina borgerliga yrken. Sakta men säkert har Liberala Katolska Kyrkan under de senaste decennierna blivit en — om än liten — rikskyrka. Nya församlingar har bildats, där underlag funnits — i Norrköping, Västerås och Uppsala förutom den ”nygamla” församlingen i Göteborg — och på flera håll finns kyrkogrupper och centra. Runt om i landet finns också trogna enskilda medlemmar, som håller kontakt med verksamheten främst genom deltagande i de lite större kyrkosamlingars om då och då förekommer.

Från utländsk ”styre” till självständigt stift

Även om den Liberala Katolska Kyrkan i Sverige fortfarande är en ganska liten och undanskymd gren på det stora kyrkoträdet, så har kyrkan ändå under de senaste decennierna allt fastare förankrats i den svenska kyrkogeografin. Och det som främst gjort, att kyrkan sedan 50-talet även av utomstående i vårt land kommit att betraktas minst lika mycket som en svensk som en internationell företeelse, det är givetvis att ledningen för verksamheten i Sverige

numera också officiellt helt ligger i svenska händer.

Ända fram till 1957 — i mer än tre decennier, alltså — löd LKK i Sverige under ”utländska herrar” — ett konstaterande som dock inte får uppfattas som någonting negativt. Redan vid starten 1925 blev Sigfrid Fjellander generalvikarie, men det kom att dröja ända till 1957 innan LKK fick sin förste svenske biskop. Och hans namn var — självklart! — Sigfrid Fjellander. 1966 blev han regionalbiskop för Norden, vilket innebar att han blev officiellt ansvarig för kyrkans verksamhet både i Sverige, Danmark, Finland, Norge och Island.

Nordens förste liberalkatolske biskop, dansken Otto Viking, konsekreerades den 30 juni 1946 av dåvarande presiderande biskopen F.W. Pigott och han efterträdde holländaren Johan Bonjer som episkopal ledare för kyrkans verksamhet i Norden. När Sigfrid Fjellander konsekreerades 11 år senare fick han först funktionen som assisterande biskop, men övertog vid biskop Ottos bortgång ämbetet som regionalbiskop.

När biskop Sigfrid 1974 gick in i ljustet övertogs ledningen av det nordiska stiftet åter av en dansk biskop, Børge Sogaard, som 1972 konsekreerats till assisterande biskop av Sigfrid Fjellander. Fem år senare — i maj 1977 — biskopsvigdes hans svenske generalvikarie, Lennart Söderström, som fram till 1983 fungerade som assisterande biskop för Sverige. Sedan dess är dock Sverige ett självständigt region med egen jurisdiktion och Lennart Söderström blev följaktligen svensk regionalbiskop. Under hans ledning har kyrkan i Sverige också vid sidan om den episkopala ledningen fått en lekmanorganisation — Samfundet Liberala Katolska Kyrkan i Sverige — vars främsta uppgift är att vara kyrkans administrativa och juridiska person. Samfundet skall dessutom handlägga församlingarnas gemensamma angelägenheter samt förvalta fast egendom genom Stiftelsen Liberala Katolska Kyrkan i Sverige. Som Samfundet har LKK fått juridisk vigslerätt samt deltagit i Sampsalms arbete med en ekumenisk psalmbok.

Under pingsthelgen 1991 fick Sverige en ny assisterande biskop då biskop Lennarts generalvikarie Sten-Beril Jakobson och Göran Bärlund konsekreerades, av dåvarande

Taylor, för att fungera som assisterande biskop för Sverige respektive Finland. Sedan 1995 är Sten-Bertil Jakobson regionalbiskop för Sverige.

PRINCIPFÖRKLARING OCH KORT LÄROSAMMANFATTNING

Denna principförklaring med Kort Lärosammanfattning är en översättning från engelska av STATEMENT OF PRINCIPLES AND SUMMARY OF DOCTRINE 7th EDITION 1973.

Översättningen godkänd för användning i den svenska regionen.

Liberala Katolska Kyrkans uppgift är att främja Kristi verk i världen; den är en fristående och självstyrande sammanlutning, på intet sätt beroende av vare sig Rom eller någon annan myndighet eller auktoritet utanför sin egen organisation. Den är varken romersk-katolsk eller protestantisk men katolsk. Den kallar sig liberal-katolsk då dess åskådning är både liberal och katolsk. Katolsk betyder främst allomfattande, men ordet har även kommit att syfta på den historiska kyrkans betraktelsesätt och bruk till skillnad från senare framträdande kyrkosamfund. Liberala Katolska Kyrkan strävar att förena den katolska gudstjänstformen - dess mäktiga ritual, dess djupa mysticism och dess vittnesbörd om de sakramentala nådegåvornas verklighet - med det vidaste mått av tankefrihet och hänsyn till individens samvete.

Liberala Katolska Kyrkan uppstod som resultat av en fullständig omorganisation 1915-1916 av den gammalkatolska kyrkan i Storbritannien på en mer liberal grundval. Den kyrkan härledde sina prästerliga vigningar från Utrechts gammalkatolska ärkebiskopliga stift i Holland. Liberala katolska Kyrkan har omsorgsfullt bevarat den sålunda erhållna successionen. Den historiska gammalkatolicismens religiösa och läromässiga åskådning är inte den Liberala katolska Kyrkans som, då den betecknar sig som katolsk, gör detta för att ange den källa varur dess prästerskap erhållit sina vigningar samt dess organiska enhet med den historiska kyrkan.

Teologisk och filosofisk bakgrund

Liberala Katolska Kyrkan hämtar den centrala inspirationen för sitt verk från en fast tillit till den levande Kristus och

är övertygad om, att en levande kyrkas livskraft växer i samma mån som dess medlemmar inte blott firar minnet av en Kristus som levde för två tusen år sedan, utan också söker tjäna såsom redskap för den Evige Kristus, som ständigt lever som en mäktig andlig närvaro i världen, ledande och upprätthållande sitt folk. Kyrkan hänvisar till Kristi löften som Han gav på jorden: "Se, jag är med eder alla dagar intill tidens ände" (Matt 28:20) och "Var två eller tre äro församlade i mitt namn, där är jag mitt ibland dem" (Matt 18:20). Den uppfattar dessa löften som grundläggande för all kristen gudsdyrkan, av vilken art den än är, om den bara är uppriktig och sann.

Kyrkan framhåller vidare att Herren, förutom att han uppfyller dessa löften till de enskilda troende om sin närvaro,

Forts. i nästa nummer av Communio

TANKAR OM ETT ÅRTUSENDESKIFTE

Av Niels Diderik, präst i LKK:s Köpenhamns-församling

Publ. i Gnostica nr. 4/99 Översättning: sr. Carina Carlström

Alla talar om ett årtusendeskifte, men när allt kommer omkring är det ju bara den kristna världens årtusendeskifte. Judarna, muslimerna, hinduerna och buddhisterna har en annan tideräkning och firar därför inte något årtusendeskifte just nu.

Det intressanta är dock det faktum att det tycks som om varje religion måste gå igenom en mognadsprocess. I vår del av världen kritiserar vi ofta muslimerna för deras våldsamma framfart och deras fundamentala tankesätt. Men deras religion är ju faktiskt cirka 632 år yngre än vår! För 632 år sedan skrev vi 1368. Det är århundradet efter det sista korståget – och korståg... var inte det ett heligt krig?!

Från och med denna tidpunkt tog förföljelserna av oliktankande fart på allvar i Europa. Inkquisitionen är ett exempel, häxbränningar ett annat. Den sista häxlynchningen i Danmark skedde så sent som år 1800.

Under medeltiden gick kvinnorna i Europa med håret täckt, eftersom det ansågs vara en så intim del av kroppen. Så har vi egentligen rätt att påpeka hur

andra betar sig?

Vi har haft 2000 år på oss att lära oss vad Kristus undervisade oss om. 2000 år för att försöka förstå den villkorlösa kärlek hans budskap innebär. 2000 år för att öva oss hantera den frihet vi fick. 2000 år för att lära oss att ta det ansvar denna frihet medför!

Kanske är det viktigaste inför nästa årtusende att vi nu kan se så mycket av det vi fick av Kristus att vi kan börja leva efter det på allvar. Att vi nu känner att det vi förut bara anade verkligen är sant är ett steg. Och även om det bara är den kristna världen som går in i ett nytt årtusende, handlar det i alla fall om cirka 2 miljarder själar – en tredjedel av världens befolkning. Det vi gör smittar ofrånkomligen av sig på människor omkring oss.

Det vi främst behöver inför det nya årtusendet är större öppenhet. En öppenhet mot våra bröder i andra kristna samfund, men också mot andra religioner. Och det är inte längre oliktankande att se på de bibliska texterna utifrån den esoteriska synvinkeln – den inre sidan, som bara visar sig för oss när vi tänker oss in

bakom orden. Vi kan kanske se det som att sådeskornen i kristendomens tidigare skede mest föll på vägen, där de blev mat åt himlens fåglar, medan de nu faller i god jord och växer upp och ger rik skörd.

Om vi ser till vad Jesus Kristus gör, så finns han inte till bara för de troende judarna utan också för den kananeiska kvinnan med sin sjuka dotter och för samariten. Bevisligen säger han: "Jag har också får som inte tillhör denna flock". Så en modern religion är en religion så trygg i sig själv att den inte längre är rädd för att möta andra religioner, utan kan se dem som likvärdiga bröder.

Min nyårsönskan inför detta kyrkliga årtusendeskifte är denna: att vi i den kristna världen måtte bli mogna att ta vårt medansvar. Att vi måtte öppna våra hjärtan så att Kristus som är född där har möjlighet att växa till en stark manifestation inom mänskligheten. Att vi kan göra dualismen till en enhetskänsla. Och att vi inte längre fokuserar oss så mycket på våra skillnader, utan på det som förenar oss med våra bröder i andra grenar av den andliga familjen.

Forts. sid. 2

Ceremoniernas plats i vårt andliga liv

Här följer ett sammandrag av två predikningar som vår kyrkas grundläggare, biskop James Ingall Wedgwood höll i Huizen i Holland hösten 1927, då han också var Nordens stiftsbiskop. För kyrkan väsentliga tankegångar presenteras här på ett häpnadsväckande modernt och för oss nu

Här följer ett sammandrag av två predikningar som vår kyrkas grundläggare, biskop James Ingall Wedgwood höll i Huizen i Holland hösten 1927, då han också var Nordens stiftsbiskop. För kyrkan väsentliga tankegångar presenteras här på ett häpnadsväckande modernt och för oss nu aktuellt sätt.

Alltsedan Liberala Katolska Kyrkan startade har det diskuterats en hel del vad religiösa ceremonier egentligen har för värde. Det är inget tvivel om att stora grupper av människor i vår tid har tappat intresse och sympati för de existerande religiösa organisationerna. Populära journalister och framstående personer på samhällets olika områden ventilerar sina åsikter om religion i tillgängliga media. I de flesta fall lutar det åt uppfattningen, att religionens hjärta består av Bergspredikan. Ofta frågar man också: "Vad har verklig religion att göra med former och ceremonier? Är religion inte snarare en fråga om andens fria sökande på djupen utan hinder av dogmer, riter och alla sorters formalism?" Man citerar bibelorden "Gud är Ande och de som tillbe honom måste tillbe i ande och sanning." (Joh. 4:24) Det behöver väl inte sägas, att dessa synpunkter representerar en uppfattning, som det ligger åtskilligt med realism och sanning i. Därför tilltalar den också många. Värde i denna uppfattning behöver inte diskuteras. Men kanske vi bör försöka förstå, vilket stadium av det andliga livet den rör och var inom religionens område den hör hemma.

Det är synd att människor, som diskuterar religiösa frågor, så ofta inte gör sig besvär att underkasta dem samma noggranna och allsidiga studium, som de ägnar andra områden inom vetenskapen. När det gäller andra vetenskaper, accepterar man, att man måste studera och träna för att behärska dem. Men när det gäller religionen - vetenskapen de yttersta och högsta tingen - anser sig vem som helst kompetent att uttala sig utan föregående forskning. I stället för att undersöka det väldiga material, som faktiskt finns, tycks de flesta när det gäller religion tro att det bara är en fråga om hur man "känner". Och så låter man

I februari 1927 hade Göteborg besök av bisop James I. Wedggewood. På ovanstående foto har han skrivit: *In memory of a happy visit to Göteborg. J. I. Wedgewood Februari 3, 1927.*

dessa vaga känslor utgöra grunden för sin värdering och auktoritativa mening.

Faktum är emellertid, att religion omfattar ett så vitt område av tankar och strävanden, att det krävs ett stort mått av djup meditation för att förstå. Det kräver också, att vi hos religionens olika sidor lär oss att särskilja och inte blanda ihop vad det verkligen gäller.

Vad är religionens egentliga uppgift?

Om vi vill bringa ordning i vårt religiösa tänkande, måste vi börja med att försöka förstå vad religion är och vilken funktion och uppgift den har i livet. Ibland får man hjälp genom att studera ett ords

grundbetydelse (etymologi). Vanligen härleds ordet "religion" från det latinska religare -binda ihop igen, återknyta. Somliga menar att det kommer från religere med betydelsen -passera igen, eller segla om igen över samma vatten. Religion är den faktor i vårt liv som åter knyter oss samman med Källan till vår existens, till Gud eller den individuella gudagnista (monaden) som vårt väsen sprungit fram ur. Gnostikerna såg i en liknelse som kommer mycket nära "Den förlorade sonen" en symbolisk framställning om mänsklighetens pilgrims-gång: först förlorad i okunnighetens och materialismens mörker men mer och

Forts. sid. 7

Ceremoniernas plats

forts. från sid 6

mer sökande Fadershemmet i ljuset.

Varför kan religion inte vara något enkelt?

Vi måste nog lära oss förstå, att det finns olika områden eller sfärer när det gäller religion. Alla dessa har sin uppgift när det gäller att hjälpa den sökande mänskligheten. Religion kan inte vara den enkla företeelsen, som en del idealister så högt önskar, helt enkelt därför att mänskligheten, både individuellt och kollektivt, i sig själv är så komplicerad. Eftersom religionen är till för att hjälpa människan, måste den kunna fungera på alla nivåer och alla områden i vårt väsen. Så är t.ex. hygien, i den mån det gäller vår fysiska kropps välbefinnande, ett område inom religionen. Att vara frisk är att vara hel - (helig?).

D.v.s. i ett sådant fysiskt tillstånd, att man kan vara i full harmoni med resten av sitt väsen.

Social verksamhet som medverkar till människors fysiska och moraliska hälsa är en annan del av religionen.

Allt detta tycks vid första ögonkastet inte ha så mycket att göra med "andens fria sökande" eller utrensning av teorier och system. System och teorier av rätta sorten tillhör i själva verket andens värld. Transcendentala idéer om själens mystiska förening med Gud, hör till ett annat religionsområde, men vi skall låta bli att röra ihop begreppen genom att anta, att alla sorters verklig religion måste ha med sådana idéer att göra.

Människan är vidare utrustad med känslor och förmåga att tänka. Att öva sin känsla och tanke till känslighet för högre ting utgör en del av det religiösa arbetet. Det är meningslöst att skjuta undan tanke livet och säga, att det ingenting har att göra med religion. Men vi överdriver å andra sidan också betydelsen av vissa mentala aktiviteter och gör ofta förnuftet till Gud. Lösningen är inte att åsidosätta tanke och känsla och dess konsekvenser men att rena och förfina dem till dess de blir genomlysiga och uttryck för intuitionens egen logik.

Människan själv är alltså ett så ytterst komplicerat väsen, att den religion, som försöker stimulera och betjäna det mänskliga medvetandets mångfacetterade aktiviteter, också med nödvändighet måste vara en komplicerad och variationsrik företeelse. Man behöver bara tänka på de många liv, som många av oss tror sig ha genomlevat för att samla

olika erfarenheter i det förflutna, för att ana, vilket underbart mästerverk en människa är. När religionen står inför uppgiften att andligt livnära icke bara enstaka mångsidiga individer med otaliga livs erfarenhet bakom sig utan mänskligheten i sin helhet, förstår man omöjligheten av att religion skulle kunna vara något så enkelt, som en del gärna vill ha det. Den skulle då inte kunna fylla sin funktion att tillgodose alla de mångskiftande mänskliga typerna och temperamenten.

Många av de invändningar man gör mot riter och ceremonier springer fram ur ett missförstånd om vilken funktion de har. Det finns två sidor i en kyrkas arbete. Det ena är att sörja för de individuella medlemmarnas andliga utveckling t.ex. genom religiös och moralisk undervisning, genom att öva och lära ut metoder att be och meditera eller stimulera att göra gott för andra. Det andra är att kyrkan är avsedd att vara ett centrum för andligt inflytande när det gäller att hjälpa världen i stort. Om vi förstår innebär den i vår kyrkas gudstjänster rätt, så vet vi, att de egentligen utförs mera för det senare syftet än för deras skull som är närvarande, fastän de också får kraft av den. Gemene man känner inte till detta alls och därför råder det förvirrande meningar om ceremoniernas värde.

Att utföra en ceremoni som är avsedd att gjuta samman en grupp människor för att göra det möjligt att sända ut en mäktig ström av tankar eller av andligt kraftinflytande på omvärlden måste givetvis vara något helt annat än t.ex. att öva sig i meditation för att utveckla sig själv. Människor som skall arbeta tillsammans för ett ändamål måste med nödvändighet underkasta sig en viss disciplin vilket naturligtvis i viss mån utgör en begränsning till formen. Med glädje faller de frivilligt in under de former som är bäst för det arbete som skall utföras.

De två vanligaste invändningarna mot ceremonier bör behandlas var för sig. Till den förstnämnda kan vi räkna alla dem som talar om religiösa ceremonier som meningslösa, som vidskepelse, som att ställa tillbaka tiden.

Om man förstår att människan är en andlig intelligens, gudomlig till sin natur och att det existerar högre världar där hon lever samtidigt med sin fysiska existens, får alla problem nya perspektiv. Våra ceremonier är inte skapade utifrån synvinkeln att det fysiska är vår enda realitet, utan med tanke på alla dessa

högre världar och hur de naturliga krafterna i dessa världar fungerar. Ceremonierna syftar till att lyfta oss till medveten kommunikation med vårt innersta jag och att återvinna "det glömda nyckelordet", den stora hemligheten som den dolda gudomligheten i människans hjärta utgör.

Den andra sortens invändningar har ett visst buddhistiskt inslag. Beroendet av riter och ceremonier har fördömts såsom fjättrar, som den mänskliga anden måste kasta av sig på sin väg. Det som fördömdes var i själva verket inte riterna eller ceremonierna utan beroendet av dem. Det måste ses mot den historiska bakgrunden att buddhismen kom till Indien vid den tidpunkt, då hinduismen var överlastad av sådana detaljer, som senare i hög grad rensats ut.

Vår inställning

Vad har nu allt detta med vår kyrkas arbete att göra? Jag tror inte att någon av oss är beroende av ceremonierna på det sättet eller ser på dem som ett självändamål. Men är det så, är det ett allvarligt hinder på vår andliga väg och måste övervinnas.

Det träningsarbete som vi gör här i vårt andliga center i Huizen*), har som en av sina grundläggande utgångspunkter att vi måste glömma oss själva.

För det mesta är människor insvepta i en mantel av egna idéer om vad som skall göras och försöker fullfölja det som de själva uppskattar och föredrar. Det första steget blir därför att vända sig bort från sig själv och mera intressera sig för andra människor, för vad som rör sig i världen i stort och för vad som sker där än för det man personligen dras till. Därför blir det självklart för dem som kommer för att arbeta i vår kyrka att de gör det inte i första hand för sin egen skull utan för att hjälpa omvärlden. Vi tror nämligen, att varje gång den Heliga Mässan utförs, sänds väldiga andliga krafter ut i världen, som fungerar så att de ändrar den mentala atmosfären och andligt stimulerar dem som nås av denna ström. På det sättet får många människor som aldrig kommer till kyrkan verklig hjälp och ett tillskott till sin andliga växt.

Om man uppmärksam studerar en av våra gudstjänstformer, där varje närvarande person uppmanas att uttrycka sig själv så allvarligt och på en så hög nivå av andlig strävan hon kan nå, inser man följande: för en stund befinner sig ett antal människor i ett tillstånd av intensiv

Forts. sid. 3

LIBERALA KATOLSKA KYRKAN

Biskopsämbetet: Sten-Bertil Jakobson, Solrosgatan 16, 722 45 Västerås
tel 021-33 34 70, mob.tel 070-536 65 37, fax 070-615 34 70, e-post regionary@lkk.se

STOCKHOLM

S:t Mikael och Alla Änglars församling, S:t Mikael's Domkyrka, Flottbrovägen 5, St Essingen, 112 64 Stockholm, tel 08-656 26 65. Pg 5 58 95-7.

Ansvarig församlingspräst biskop Sten-Bertil Jakobson, Solrosgatan 16, 722 45 Västerås, tel 021-33 34 70.

GÖTEBORG

S:t Gabriels församling, c/o Strömsten, Smörslottsgat. 2, 6 tr, 416 77 Göteborg. Pg 38 23 53-1, tel 0520-600 43.

Gudstjänstlokal: Johannebergsg. 18 nb

NORRKÖPING

S:t Franciskus församling, Box 2071, 600 02 Norrköping, tel 011-16 95 83, Pg 71 33 28-3.

Ansvarig församlingspräst fader Göran Werin, tel 011-16 95 83.

Gudstjänstlokal: Trozelligatan 16.

VÄSTERÅS

Maria församling.

Ansvarig församlingspräst biskop Sten-Bertil Jakobson, Solrosgatan 16, 722 45 Västerås, tel 021-33 34 70.

Pg 28 57 13-4.

AVESTA

S:t Staffans kyrkogrupp. Ansvarig präst fader Hans Althén, Åkrundan 24, 774 00 Avesta, tel 0226-568 10.

UPPSALA

Maria församling. Ansvarig församlingspräst fader Dag Kyndel, Wrå Gård, 153 94 Hölö, tel 08-55 15 90 65, arb 018-471 00 00 vx. Pg 442 00 00-4.

LUND

Sankta Maria Center. Ansvarig präst, fader Olle Mebius-Schröder, Klintedal, 240 13 Genarp, tel 046-802 93.

SAMFUNDET LIBERALA KATOLSKA KYRKAN I SVERIGE

Ordf Iréne Edén, Välljärnsgratan 52, 724 73 Västerås, tel 021-30 02 31.

Pg 216 28-3

Stiftelsen LKK i Sverige.

Flottbrovägen 5, 112 64 Stockholm, Pg 37 48 15-9.

Information om kyrkan och församlingarnas verksamhet på Internet:

www.lkk.se

Communio, är organ för den svenska grenen av Liberala Katolska Kyrkan och utkommer med fyra nummer per år. Prenumeration sker enklast genom att sätta in 75 kronor på postgiro 88 82 44-1, COMMUNIO.

Ansvarig utgivare: Sten-Bertil Jakobson, tel 021-33 34 70.

Redaktionskommitté: Göran Werin, tel 011-16 95 83, Marianne Andersson-Söderström, tel 011-16 10 81. Ekonomiansvarig: Rose-Marie Johansson, tel 018-55 01 91.

Redaktion och expedition: Hörngatan 16A, 602 34 Norrköping. Tryck: L-Offset Tryckeri AB, Norrköping. ISSN 0345-2018.

Tankefrihet och rätt att ge uttryck för den är en fundamental princip i LKK. Kyrkan själv är inte ansvarig för gjorda påståenden eller uttryckta uppfattningar i denna tidning, bara när de är betecknade "officiellt".

Sista manusdag för nr 2-2000 är den 10 maj.

Aktuell LKK-litteratur

Liturgi 3:e upplagan.....135 kronor

Psambok.....55 kronor

LKK:s egna särpsalmer samt liturgiska psalmer och gradualer som ingår i kyrkans liturgi

Principförklaring och kort lärosammanfattning.....20 kronor

Mysterium Tremendum.....20 kronor

Kommentarer till den Heliga Eukaristien eller Mässan av Raymond Blanch

Den inre meditationens gång under mässan.....15 kronor

Vallfart - essayer av Birgitta Fries-Ossian.....75 kronor

Vi har även en del LKK-litteratur på engelska.

Komplett boklista sänds gratis på begäran. All försäljning sker mot förskotts betalning till COMMUNIO postgiro 88 82 44-1 portofritt! Upplysningar genom Rose-Marie Johansson, Täljstensvägen 11G, 752 40 Uppsala, tel. 018-550191.

Planera för sommarens LKK-aktiviteter

Den 10-12 juni - LKK:s Pingstsamling i Norrköping

Den traditionella båtferden och mässa på Capella Ecumenica blir i år på annandagen. Program kommer att skickas till församlingarna.

Den 31 juni-5 juli - Sommarskola på Själland

Avhålls på Tølløse slott. Information kan du få från Biskop Sten-Bertil tel. 021-333470 eller via Fr Beril Mebius-Schröder tel. 00 45 36307030.

14/7-22/7 internationella sommarkongressen och sommarskolan i England.

Priser: £ 38,50 per dag allt inkluderat, barn 5-18 år £ 28,50, barn under 5 år – gratis.

Ytterligare information kan du få från Biskop Sten-Bertil tel. 021-333470

Se även biskopen spalt.

Retreat i S:t Uriel

Kontakta fr. Evert Sundien 08-332006.

Dax att förnya din prenumeration på Communio!

Tidningen kommer ut med 4 nr per år,

Prenumerera gör Du lättast genom att sätta in prenumerationsavgiften 75 kronor på postgiro 88 82 44-1, gärna tillsammans med ett litet extra bidrag.